

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v torek, dne 13. januarja 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 4.

Uporaba ljudskega dela za samoupravne ceste.

Zakon o kuluku se je začel praktično izvrševati. Županstva so dobila nalogo, da sestavijo vsako za svoje občino dva seznama:

1. seznam zavezancev za kuluk, ki delajo lahko sami ali pa po namestniku;

2. seznam onih davčnih zavezancev, ki ne smejo delati ne sami ne po kakem namestniku, temveč ki morajo plačevati »odkupnino«.

V prvi seznam spadajo v zmyslu § 38. zakona o samoupravnih cestah (Uradni list št. 247-60 iz l. 1929, in Službeni list št. 114-20 iz l. 1930), vsi za delo sposobni moški prebivalci od 18. do 55. leta, in sicer brez ozira na to, ali plačujejo kak davek ali ne. Javni uradniki, civilni in vojaški uslužbenci, kakor tudi duhovniki in upokojenci spadajo vendar v drugo kategorijo ter morajo plačevati »odkupnino«. Prav tako mora plačevati odkupnino tudi osebe bank, delniških družb, konzorcijev, podjetij in vseh drugih pridobitnih ustanov.

V drugo kategorijo spadajo poleg pravkar navedenih, iz prve kategorije izvzetih, oseb brez ozira na spol, starost in delovno sposobnost vsi davčni zavezanci, ako plačujejo na leto nad 100 Din neposrednega davka in ne spadajo glede kuluka že v prvo kategorijo.

Trgovec ali obrtnik, ki je za delo sposoben in je star vsaj 18 in ne več kot 55 let, spada v prvo kategorijo ter gre lahko sam delat ali pa pošlje namestnika; lahko plača pa tudi odkupnino. Če je pa ta trgovec ali obrtnik že starejši kot 55 let, ali pa če je za delo nesposoben, spada v drugo kategorijo ter mora plačati odkupnino v denarju. To velja tudi za ženske ali otroke, ako plačujejo na leto več nego 100 Din neposrednega davka (brez dopolnilnega davka in brez doklad). Isto velja tudi za banke, delniške družbe, konzorcije, podjetja in vse pridobitne ustanove. Vse te osebe zadoste kuluku, ako plačujejo na leto več nego 100 Din neposrednega davka, samo s tem, da plačajo odkupnino v denarju.

Dijaki do 24 let so oproščeni kuluka, a le, če ne plačujejo več nego 100 Din neposrednega davka. Kuluka so oproščeni tudi vojni invalidi, ki živijo samo od invalidske podpore, redovniki, in menihi, ki nimajo nikake plače niti premoženja ali dohodkov, dalje kulturne in humanitarne ustanove, ki jih oprosti minister za gradbe. Drugih prostosti zakon ne pozna.

Koliko dni je treba delati.

Po § 41. zakona o kuluku se sme odrediti uporaba ljudskega dela, odnosno enote pri banovinskih in tri enote pri plačevanju odkupnine največ za tri občinskih cestah.

IZVOZNIKI LESA ZA ZABOJE — POZOR!

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu sporoča na podlagi informacije g. Viller-a Alberta, Buenos Aires (Bolsa de comercio), da vlada na blagovnem trgu v Buenos Aires veliko povpraševanje za melki les za zaboje (pakovanje) v dolžini 4 m in v debelini 20 in 25 mm. Interesenti naj stavijo ponudbe na gori označenega gospoda in naj po možnosti o tem obvestijo tudi zavod.

Za leto 1930 se bo uporabilo ljudsko delo v treh enotah za banovinske in dovozne ceste in v treh enotah za občinske ceste. Kuluk se zahteva torej že prvo leto v najvišji izmeri.

Vsakdo, ki je kuluku podvržen, bo moral narediti za leto 1930 šest enot ali pa plačati odkupnino za šest enot.

Kot enota se računa pri osebah, ki plačujejo do 200 Din neposrednega davka, en dan dela.

Ako znaša davek več, je računati za vsako enoto po več dni dela, in sicer:

pri davku do	200 Din	znaša enota	1 dan dela,
>	500	>	2 dni >
>	900	>	3 >
>	1400	>	4 >
>	2000	>	5 >
>	2700	>	6 >
>	3500	>	7 >
>	4400	>	8 >
>	5400	>	9 >
>	6600	>	10 >
>	8000	>	11 >
>	10.000	>	12 >

Za vsakih nadaljnjih 3000 Din davka znaša enota po en dan več.

Višina dneve se je določila za letos z 20 Din.

Za vsakega obvezanca je ugotoviti torej najprej višino neposrednega davka, ki ga plačuje. Na ta način se določi, koliko znaša pri njem enota, in to je vzeti potem za letos šestkratno: trikrat za banovinske in trikrat za občinske ceste.

Trgovec, ki še ni star preko 55 let ter je za delo sposoben, plačuje na zemljariji, zgradarini in pridobitni (brez dopolnilnega davka in brez doklad) n. pr. 2800 Din. Enota znaša pri njem 7 dni dela. Narediti ima letos 6 enot, torej 42 dni. Lahko gre sam delat, lahko pošlje tudi namestnika. Ako se hoče pa odkupiti, mora plačati za vsak dan 20 Din, torej 840 Din. Od te odkupnine bo plačati polovico pri davčni upravi, polovico pa pri občini.

Ako spada obvezanec v drugo kategorijo, se izračuna kuluk na ravno ta način, toda v drugi kategoriji se mora plačati kuluk v gotovini, ker je tu osebno delo izključeno.

Davčni zavezanci, ki imajo tovorni voz z vprego ali tovorni avtomobil, morajo na poziv oblasti priti na delo s svojim vozom, odnosno avtomobilom. V tem primeru se računi dnina od voza za tri delavske dneve, dnina od avtomobila pa za šest.

Za javne uradnike se računa odkupnina v znesku tridnevne osnovne in položajne plače ter se odtegne kar pri izplačilu službenih prejemkov. Plačati jo imajo pa tudi takrat, če se kako leto uporaba ljudskega dela ne uveljavlja.

Zavod PO Zbornice TOI v Ljubljani ponovno opozarja trgovce in trgovske sotrudnike na tečaj za dekoracijo izložb in moderno reklamo, ki se prične 25. januarja t. l. v Ljubljani. Tečaj bo trajal 3 mesece in se bo vršil v večernih urah ob ponedeljkih, sredah in petkih v mali dvorani Narodne galerije. Poučevalo se bo slikanje reklamnih slik in napisov, razstavljalna tehnika, dekoriranje izložbenih oken, predalov itd. in predavalo o reklami in barvni harmoniji. Pristojbina znaša za trgovce Din 200.—, za trgovske sotrudnike Din 100.—. Prostih je še 10 do 15 mest. Prijave je poslati na Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani.

Mrtva sezona.

Celje, januar 1931.

Za nami so prazniki. V detajlni trgovini je nastopilo mrtvilo. Osobito manufaktura in galanterija se letos ne more pohvaliti, da je dosegla lepe uspehe. Vzrokov je mnogo. Pred vsem so ti vzroki več ali manj psihološki. Ne trdim, da ni igrala kriza in pomanjkanje denarja med konsumenti veliko vlogo pri rezerviranosti nakupa, vendar bi se pa dalo iz te rezerviranosti zbuditi marsikaterega omahujočega kupca. Danes kupec živi v večnem pričakovanju, da bo jutri ceneje kupil. Skoro dnevno čitamo poročila o padanju cen, resničnega znižanja ni. Oziroma to se dogaja le tam, kjer so bili nabitki na osnovne cene res preveliki ali pa tam, kjer je trgovec prisiljen, da proda zalogo blaga »da jo sunek« na konsumenta, ker slučajno potrebuje denar za kritje tekočih obveznosti. Da bi se pa med prazniki in pred njimi vzbudilo res zanimanje publike za nakup, da bi se pripravilo nekak teren, o tem skoro ni govora. Razen par razstav in prav originalnih zamislov v izložbah nismo pred prazniki opazili nikake pojačitve reklame v listih. Stereotipna reklama, katera se vrši skozi vse leto, glavni sezoni ne zadostuje za dvig veselja do nakupa. Ako pogledamo našo reklamo v listih, je navadno samo nekako informativna reklama v obliki inserata, ki navadno ne vleče, ker ni zamišljena za posebne prilike in niti v duhu razpoloženja mase pred prazniki. Razstave in revije so res mnogo pripomogle, a do teh je prišel samo del meščanstva, medtem ko za okoliškega kon-

sumenta take prireditve niso učinkovale.

Okolica je pa vendar glavni konsument. Danes moramo računati s tem, da človek hrepeni vedno bolj po udobnosti in da mu je postala udobnost že nujna potreba. Naloga reklame pa je, da baš to izrabi in z vso silo prepričevanja vpliva na kupujočo maso. To pa ni težko, ako poznamo tihe in skrivne želje konsumenta. Ako nam je to znano in smo dovolj solidni v blagu in postrežbi, zadostuje dobro zamišljen oglas in hrepenenje po posesti te ali one stvari se pojavi v kupecu. Predpogoj je zbuditi poželenje, prepričanje o potrebi in solidnosti blaga, ostalo pride samo. Samo dober psiholog v reklamah, kak nalezljivo je hrepenenje po novosti posebno med ženskim svetom.

Ženske so pa naš glavni kupec in na nje se moramo obrniti: z njimi se pogovarjati v inseratu in njim dopovedati, kaj je potrebno in koristno. Kdor pozna žensko dušo, temu ne bo težko zadeti pravo struno.

Kaj pomeni zmisljeni aranžma vseh reklamnih sredstev, ki stoje trgovcu na razpolago, nam je pokazala zlata nedelja, kjer je samo eden trgovec v provincajnem mestu z par tisoč prebivalci v pol dnevu dosegel en četrt vsega prometa, ki so ga imeli vsi boljši trgovci skupaj v našem centru.

Imamo pa še eno sezono, ki lahko dosti doprinese: Plesna sezona in pustni čas. Tudi te se dajo dobro izrabiti in posamezni trgovci lahko dosežejo lepe uspehe, ako bodo tudi z inserati in ostalo reklamo upoštevali, da današnja doba ne trpi stereotipov, ampak hoče originalnosti in novosti. Tega

TRADICIONALNI MERKURJEV PLES V LJUBLJANI.

Merkurjev ples zavzema med elitnimi predstavnimi prireditvami vsako leto prvo mesto. To prvenstvo nosi Merkur že več let zaporedoma, in letošnja prireditev, ki se je vršila prošlo soboto, mu je to zavidljivo pozicijo še bolj utrdila. Ni dvoma, da so poleg drugega, tudi novi prostori v »Trgovskem domu« v precejšnji meri doprinesli k sijajnemu uspehu letošnje plesne prireditve, toda ne glede na to imajo te prireditve svoje prav posebno, popolnoma originalno obeležje. Posejajo jih poleg najvišjih civilnih in vojaških dostojanstvenikov, vsi prvaki in pravi cvet našega poslovnega sveta, in to gospodarji, kakor tudi nameščenci. In baš to daje Merkurjevemu plesu neko posebno marko, katera jih razločuje od vseh drugih sličnih prireditev. Da predstavljajo Merkurjev ples tudi najlepšo revijo toalet v sezoni, o tem ni treba posebej poudarjati. In kdor pozna ustroj in delovanje matice naših trgovskih organizacij in avtoriteto njenih funkcionarjev, za tega ne bo tudi nič posebnega, ako povemo, da je delovala organizacija te velike prireditve brezhibno in da je bil aranžman na vrhuncu.

Odlične predstavnike in goste je v razkošno okinčanih prostorih sprejmal zaslužni Merkurjev predsednik g. dr. Fran Windischer. Poleg njega je ljubeznivo sprejmal podpredsednik g. Jos. J. Kavčič in večja skupina društvenih članov. Med navzočimi smo videli zastopnika bana g. načelnika dr. Leo Stareta, komandanta dravske divizijske oblasti g. generala Bogoljuba Iliča in komandanta mesta generala g. Dragoljuba Popovića. Nadalje smo videli predsednika Zbornice TOI g. Ivana Je-

lačina, in tajnika g. Mohoriča, župana g. dr. Dinka Puca, načelnika ministva trgovine in industrije g. dr. R. Marna, ministra n. r. g. dr. A. Kramerja, predsednika ljubljanskega Gremija trgovcev g. Ivana Gregorca, višjega drž. pravdnika g. dr. M. Grasellija, predsednika društva »Trgovski dom« g. Ivana Jelačina st., predsednika Društva denarnih zavodov g. dr. Slokarja, upravnika drž. policije g. dr. Guština, predsednika društva veletrgovcev in industrijcev g. Samca, tajnika ljubljanske borze g. dr. Dobrila, vse člane konzularnega zbora z gen. konzulom dr. Pleinertom na čelu, predstavnike skoro vseh večjih ljubljanskih trgovskih vrtdk, podjetij in denarnih zavodov ter še mnogo drugih odličnih gostov.

Prireditev je otvoril zastopnik bana g. dr. Leo Stare z g. soprogo generala Iliča. Ples je bil izredno animiran, razpoloženje najlepše.

Naravno, da je prireditev vseh prostorov, ki so bili, kakor znano, šele otvorjeni prošli teden, zahtevala prav mnogo truda. Samo požrtvovalnosti in priznana najboljšemu okusu predsednika prireditvenega odbora trgovca g. Pavla Fabijanija se je zahvaliti, da je aranžman res sijajno uspel. Njegovi spretnosti, pa tudi potrpežljivosti, vse naše priznanje in topla zahvala! Tudi Merkurjev orkester pod taktirko g. Lampeja je bil na višku.

Kritike, ki smo jih čuli med prireditvijo od mnogih objektivnih posetnikov ljubljanskih prireditev, so bile laškave in polne zaslužene pohvale in priznanja. Predsedniku društva g. dr. Franu Windischerju moramo tudi za ta velik uspeh, ki ga je dosegel »Merkur« v družabnem življenju naše Ljubljane in Slovenije, toplo in iskreno čestitati.

se morajo zavedati vsi, ki delajo in bodo delali reklamo v mrtvi sezoni. Danes mora biti reklama globoko zamišljena, zapovedujoča in ne gostobesedna, nekako psihološko zamišljena.

Prepričanje, da so v mrtvi sezoni vsi stroški za reklamo zavrženi, je napačna. Najlažje se pridobi nove odjemalce baš v mrtvi sezoni, ker takrat je čas za sistematično obdelovanje teh, sedaj se jim lahko pokaže, kaj je trdka zmožna in do kje sega nje solidnost in prava postrežba. V pojemajočem kupnem razpoloženju mase je prava reklama kot olje pojemajoči luči. Prilij luči olja, plamen zažari. Usmeri svojo reklamo pravilno do ljudi, ki so tvoji kupci in do onih, ki misliš, da bi lahko postali. Tvoj obrat se poži.

Mnogo si lahko koristimo že samo z izložbenim oknom. Samo vedeti moraš, kdo so kupci in kaj si oni sedaj najbolj žele in kaj jih sedaj zanima, za kaj so pripravljene izdati denar. Pred vsem je pa potreba ucepiti kupcu v dušo prepričanje, da je vse ono odlaganje z nakupom v pričakovanju padca cen nezmiselno. Ker padcu cen surovin ne more še slediti padec cen trgovine z produkti in še najmanj je zmožna trgovina na drobno, da sledi temu. Ker faktični padci cen so tako malenkostni, da se jih komaj zaznamuje in še ti pridejo v poštev samo pri vele-nakupih surovin. *Dipl. com. Gomišček.*

OPOZORITEV NA TEČAJ ZA NAPRAVO IN PREIZKUŠNJO STRELOVODOV V LJUBLJANI.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI ponovno opozarja na tečaj za napravo in preizkušnjo strelododov, ki se vrši od 12. do 17. januarja 1931 ob večernih urah v fizikalni dvorani Tehniške srednje šole v Ljubljani. Predava višji inšpektor centralnega obrtno-pospeševalnega urada na Dunaju g. inž. Ernst Braun, ki bo svoja predavanja spremljal s skioptičnimi slikami in eksperimenti. Pričetek tečaja je v ponedeljek ob pol 8. uri zvečer. Prostih je še nekaj mest za one, ki se nameravajo prijaviti šele ob pričetku tečaja.

Razstave in sejmi

Razstava nemškega poljedelstva se vrši od 2. do 7. junija 1931 v Hanovru. Razstavni prostor bo zavzemal 29 ha. Na razstavi bo 3000 glav prvovrstne plemenske živine in nad 8000 raznih poljedelskih strojev.

Trgovska nadaljevalna šola v Slovenjgradcu.

Trgovski vajenci so do šolskega leta 1923/24. obiskovali skupno z drugimi vajenci obrtno nadaljevalno šolo v Slovenjgradcu. Ker pa učni načrt obrt. nad. šol nikakor ne ustreza potrebam trgovine, je trgovski gremij v Slovenjgradcu s svojim, za izobrazbo trgovskih vajencev zelo vnetim načelnikom, g. J. Klunom na čelu, sklenil, da zaprosi za ustanovitev posebne trg. nad. šole v Slovenjgradcu.

Prošnja je bila ugodno rešena in tako je bila z odlokom ministrstva trgovine in industrije, oddelkom v Ljubljani, št. 2643/24. z dne 24. aprila 1924. ustanovljena dvorazredna trg. nad. šola, ki je bila otvorjena 1. oktobra 1924.

Ker pa je za dva razreda premalo učencev, je šolski odbor začetkom šol. l. 1926/27. sklenil, da se otvori izmenoma vsako šolsko leto le po en razred. Povprečno število učencev je 12.

V letošnjem šolskem letu 1930/31. je otvoren 1. razred, ki šteje 12 učencev in 2 učenki.

V prvih letih je bilo poučevanje jako težko, ker so imeli učenci najrazličnejšo predizobrazbo. Sedaj je že mnogo bolje, ker zahtevajo že skoro vsi trgovci, da mora imeti vajenec vsaj dva razreda meščanske šole. Tako se lahko v trg. nad. šoli res že prične s strokovnim poukom. Pouk, zlasti v blagovnanstvu, pa je

Tečaj (predavanja) za lesne industrije in trgovce.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani namerava prirediti za lesne industrije in trgovce v Ljubljani tečaj v obliki večernih, eventualno tudi dnevnih predavanj o stvarih, ki so važne in zanimive za lesno stroko. V programu so predavanja komercialnega značaja (knjigovostvo, kalkucija, poslovanje na borzi, bančno poslovanje, devizni promet, denarna nakazila, železniški tarifi in manipulacija, carinske manipulacije in tarifi v tu- in inozemstvu, pošta, telefonski in telegrafski promet, davčna vprašanja in napovedi, zavarovanje delavstva, dalje predavanje o pravilnem rezanju lesa in njega tehnični obdelavi sploh, o lesoznanstvu in lesnih škodljivcih, o šumarskih predpisih in olajšavah za lesno industrijo. Predavanja bodo koristna ne samo za manjše lesne industrije in trgovce, temveč tudi za one z velikimi obrati, ker bo zavod preskrbel za predavatelje prvovrstne strokovnjake kot predavatelje, ki se bodo omejili izključno le na stvari iz prakse. Tečaj se bo vršil le v primeru, ako se prijavi zadostno število udeležencev. Zato prosimo, da se zainteresirani prijavijo najkasneje do 25. t. m. pisмено na Zavod za PO Zbornice TOI ter pri tej priliki navedejo svoje morebitne želje, osobito glede časa predavanj. Pripominjamo, da se bo čas predavanj uredil po želji večine prijavitelencev.

DOBAVA VEČJE KOLIČINE LESA.

Tvrdba »Aleksandra« consortium forestier Franco-Yougoslave, Paris, 47, Rue St. Andre des Arts, želi ponudbe za:

1. 60.000 kv. m hrastovih frizov: Debelina 26/27 mm, širina 7/11 cm, dolžina 90% 60—100 cm (20% 60—75 cm, 70% 80—100 cm); 10% Imoo, Imlo do 2 m. Kakovost: 2. in 3. vrste brez beljave, razen da se tolerirajo male z ene strani, t. j. nekoliko milimetrov beljave, kakor tudi zdrave grče do 8 mm. Rok dobave: 1. aprila do 30. decembra 1931, po 5000 kv. m. mesečno. Plačamo Frs.: 20:00 po 1 kv. m franco vagon ocarinjeno Pariz ali paritet. — Carina je Frs.: 21:50 po 100 kg.

2. Hrastovi parketi: Debelina 23/24 mm, širina 45/80 mm, dolžina 50% 40 do 100 cm in 50% 100—150 cm. Količina: mesečno ca. 20—25.000 kv. m. Plačamo Frs.: 45:00 IIa; 35:00 IIIa po 1 kv. m franco vagon ocarinjeno Pariz ali paritet. Carina je Frs.: 21:50 po 100 kg.

3. Lesno bukovo oglje vsake količine: Rotorni, Canelle ter cepano.

4. Jesenovi beli hlodi Ia od 40 cm in več premera, ter 3:50 m in več dolžine po Frs.: 480:00 1 kub. m CAF Rouen. — Ponudbe je poslati tvrdki neposredno.

otežkočen radi tega, ker primanjkuje učil.

Poučujejo se naslednji predmeti: trg. računstvo, trg. knjigovodstvo, trg. korespondenca, trg. in men. znanstvo, blagovnanstvo, trg. zemljepis, nemščina in lepopis, skupaj 10 tedenskih ur. Pouk se vrši vse delavnike razen sobote od 18. do 20. ure. Šolsko leto traja od 1. oktobra do konca maja. Šola ima svoje učne prostore v poslopju drž. deške mešč. šole.

Vodstvo šole ima ravnatelj meščanske šole g. Šentjura, ki poučuje tudi komercialne predmete. Razen njega poučujejo tudi drugi učitelji mešč. šole, v letošnjem šolskem letu M. Veljak.

Šolski odbor je sestavljen sledeče: Predsednik Ivan Rojnik, trg. v Slovenjgradcu, blagajnik Anton Lavre, trg. v Slovenjgradcu, odborniki: dr. A. Bratkovič, odvetnik in župan v Slovenjgradcu, A. Čadež, trg. v Slovenjgradcu, M. Grmovšek, sres. šol. nadzornik v Slovenjgradcu, J. Klun, trgovec v Prevaljah, I. Smolčnik, trgovec v Slovenjgradcu, J. Sterger, dirigent Podružnice Ljubljanske kreditne banke v Slovenjgradcu, F. Šentjura, ravnatelj mešč. šole v Slovenjgradcu in vodja trg. nad. šole.

Vodju trg. nad. šole g. F. Šentjura izreka gremijalno načelstvo v imenu trgovstva za njegovo neumorno šestletno uspešno delovanje na polju izobrazbe trgovskega naraščanja vse priznanje.

Konkurzi in prisilne poravnave.

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo naslednjo okrožnico o otvorenih in odpravljenih konkurzi in prisilnih poravnah izven konkurza za čas od 1.—10. I. 1931.

1. Otvorjeni konkurzi:

Dravska banovina: »Avala«, Maribor; Mlinostav d. z o. z., Skofja Loka; Mračič, Jožefa, Polje, p. Boh. Bistrica; Svetelj Franc, Moste pri Komendi.

Dunavska banovina: Djordjević I. Čedomir, Vlaški Dol.

Vardarska banovina: Stanković Toma, Skoplje.

Beograd, Zemun, Pančevo: Stojanović Svetozar, Beograd.

2. Razglašene prisilne poravnave izven konkurza:

Dravska banovina: Kohlenbrandt Marija, Črna pri Prevaljah, Rauch M. in Rauch Anita, Celje.

Savska banovina: Trifković Nikola in Štefanija, Osijek.

Drinska banovina: Stefanović Dragomir, Ub.

Dunavska banovina: Lukačević Dežider, Sombor.

Opomba: Ostali podatki n. pr. kdaj je ugotovitveni narok, katero sodišče je razglasilo konkurz (poravnavo), kdo je konkurzni (prisilni) upravitelj, se izvedo v društvenem tajništvu.

3. Odpravljeni konkurzi:

Savska banovina: Antiseptika, Zagreb; Engelman Vilko, Osijek; Gross Emanuel, Osijek, Turković I., Zagreb.

Drinska banovina: Vitezović Mihajl, Mionica.

Zetska banovina: Popović Jovan, Cetinje; Tubić Gojko, Sjenica; Tubić Rajko, Sjenica.

Dunavska banovina: Avramović Svetozar, Martonoš; Jovanović Branislav, Požarevac.

Moravska banovina: Sotirović Nastas, Jagodina.

Beograd, Zemun, Pančevo: Stojanović Svetozar, Beograd.

4. Odpravljene prisilne poravnave izven konkurza:

Dravska banovina: »Avala« Maribor. *Savska banovina:* Leon Ivan, Zagreb; Pollak Josip »Kavalir«, Zagreb; Rekord-Foto (Emil Drucker), Zagreb.

Dunavska banovina: Nikolić Joca, Vršac.

Opomba: Vzrok, zakaj je bilo postopenje odpravljeno, se izve v društvenem tajništvu.

Ponudbe in poupraševanja

Tvrdba Gualfardo Tosi, Rimini, via XX Settembre 20, se zanima za stavbni les, posebno za deske Fi-Ta, grede »uso Trieste« in morale in želi ugodne ponudbe preko Sušaka.

Tvrdba Albert Dracopoli, Athènes, Place Kapnikaréas, želi stopiti v stik s tukajšnjimi solidnimi izvozniki stavbnega lesa. Interesenti se naj obrnejo direktno na imenovano tvrdko.

Tvrdba Alberico Tribbia, Napoli (58), Molo Cesario Console, se interesira za naš stavben les, posebno za smrekovino, bukovino, hrastovino in javor. Interesenti naj se z ugodnimi ponudbami obrnejo direktno na imenovano tvrdko.

Holandska tvrdka L. A. van den Berg, Rotterdam, Valkenierweg 71, se zanima za uvoz trdega lesa na holandske trge.

Pravo glede iskanja rudnin hočejo v vsej Jugoslaviji revidirati; dožene naj se, ali so splošno razširjene vesti resnične, po katerih izrabljajo lastniki svoje pravice le v špekulativne namene in se jih v več krajih že več let niso poslužili.

Trgovska pogajanja med Jugoslavijo in Poljsko se bodo pričela najbrž v sredi tekočega meseca. Glede preddel je dosežen popolen sporazum.

Konkurzov v Nemčiji je bilo v preteklem letu 11.583 proti 10.143 v letu 1929 in 8048 v letu 1928; poravnalnih postopenj 7362 proti 5194 in 3032, ukinjenih poravnalnih postopenj 6516 proti 4336 in 2572. Torej v vsakem oziru veliko naraščanje.

Po svetu

Dividenda Jugoslovanske Narodne banke bo znašala letos kot lani 400 Din. Brutodohodki banke so pa letos manjši kot so bili lani.

Novi bankovci po deset in po sto dinarjev z napisom »Kraljevina Jugoslavija« bodo prišli v obtok 21. t. m. Datum imajo 1. decembra 1929.

Brezposelnost v Franciji je dosegla številko 12.000, od teh 7000 v Parizu. Trpeli bodo vsled tega največ inozemski delavci. Stoji AEG.

Ameriške tvrdke, ki so kupovale do sledj les iz Rusije, so naznanile ruski vladi, da pogodbo za dobavo lesa v tekočem letu ne morejo obnoviti, ker je Amerika carino na les preveč zvišala.

Cene dušika v Italiji so znižane za 25 odstotkov, po dogovoru vlade s kemično industrijo.

Uvoz 200.000 kg Halleinske soli za industrijske namene je dovolilo finančno ministrstvo. Razdelili jo bodo med prekajevalce.

Cena srebra je zopet padla na 14:06 cents, kar pomeni novo globinsko točko.

Dohodki družbe Sueskega prekopa v preteklem letu so znašali 1042 milijonov frankov proti 1116 milijonom v letu 1929. Dividenda bo pa ostala najbrž ista, ker bodo odpisi itd. manjši.

Bolivija je pristopila k mednarodnemu dogovoru o omejitvi produkcije in eksporta cina.

Reformni načrt o blagovnih železniških tarifah bo predložen tarifnemu odboru na koncu februarja t. l.

Pridelovalci tobaka v Hercegovini z odkupnimi vsotami niso zadovoljni, ker je bil tobak za celo stopnjo niže klasificiran kot lani. Napravili bodo na zadnjih mestih primerne korake.

Alpine Montan bo skupaj z neko drugo družbo pričela izdelovati cevi v večjem obsegu.

Brezposelnih na Dunaju je bilo na koncu decembra 106.000, za 22.500 več kot na koncu decembra l. 1929. Pa bo brezposelnost v teku januarja gotovo še narasla.

Vatikan bo izdajal lastne novce: v zlatu po 100 lir, v srebru po 10 in 5 lir, v niklju po 2 liri, 1 liro in 50 centesimov, v bakru po 10 in 5 centesimov.

Produkcija litega železa v Franciji je padla v novembru s 782.000 tonami na najnižjo lansko mesečno točko, in prav tako produkcija jekla s 706.000 tonami.

Obtok bankovcev v Nemčiji je bil izkazan na koncu preteklega leta s 4778 milijoni mark in je bil krit s 56:2 odstotki.

Zlate zaloge Angleške banke so zopet padle in so znašale po zadnjem izkazu 147:63 milijonov funtov.

Zlate zaloge Francoske banke so pa obratno zopet narasle in so dosegle višino 53.580 milijonov frankov. »Tempse« pravi, da je tu notri vzrok za znižanje francoske obrestne mere.

Avtomobilna industrija v U. S. A. plača na leto okoli 930 milijonov dolarjev davkov.

Za gradbo in vzdrževanje cest v U. S. A. izdajo na leto okoli dve milijardi dolarjev. Kdor kupi bencin, mu vštejejo že pristojbino za vzdrževanje cest.

Insolvence v Avstriji je bilo v preteklem letu 2127; poravnalnih postopenj med njimi je bilo 1822, konkurzov 305.

Nova tobačna zakonodaja v Nemčiji nalaga tako težka bremena, da je rentabilnost posameznih podjetij močno ogrožena in da je samo v Dolnji Šleziji prenehalo že 14 tobačnih tovarn z obratovanjem.

Dohodki Nemške državne železnice so padli od 5350 milijonov mark v letu 1929 na 4580 milijonov v letu 1930.

Cena koka za plavže v Franciji je bila s 1. januarjem znižana za 10 frankov pri toni.

Rusija izvažala sladkor v Turčijo, in sicer globoko pod češkoslovaško ceno. Turčija se je založila letos skoraj izključno z ruskim sladkorjem.

Zlomi bank v U. S. A. se nadaljuje; so pa to, kakor smo že poročali, le manjši zavodi, dočim večji zavodi dobro prosperirajo, zlasti oni v Newyorku.

Carinska unija Nemčije z Jugovzhodno Evropo?

Prva je prinesla pariška »Journée Industrielle« poročilo, da je ponudila Nemčija Jugoslaviji, Romuniji, Ogrski in Bolgariji carinsko zvezo, po kateri bi Nemčija iz imenovanih držav uvažala agrarne produkte in bi izvažala tja industrijske izdelke. Nato smo brali: Poučeni berlinski krogi zagotavljajo, da je to poročilo netočno. Ne gre za carinsko zvezo, temveč za to, da je mnogo nemških ekonomov naklonjenih prednostnemu sistemu in da bi hoteli sodelovati z omenjenimi državami na podlagi določenih kontingentov. Vršijo se resna pogajanja za odstranitev težkoč, ki se stavijo temu načrtu.

Kmalu potem poroča berlinski dopisnik »Prager Tagblatt« a o tem vprašanju pod naslovom »Berlin und der Südosten« sledeče:

Ze prej se je opazila pripravljenost nemških vladnih krogov, da se približajo sistemu preferenčnih carin. Sedaj je izdalo državno gospodarsko ministrstvo pregled o stanju gospodarsko-političnih razmer Nemčije in se je v njem prvič poskušala združitev trgovskih odnošajev Nemčije do določenih skupin več evropskih sosedov. Vidi se, da upošteva tudi to ministrstvo novi čas, ki stavi v mednarodni trgovski politiki močnejše v ospredje regionalne tendence glede na slabost posameznih držav v trgovsko-pogodbenih dogovorih. Kot takšne skupine so v pregledu imenovane sledeče: na severu in severozahodu Belgija z Luksemburško, Holandija in tri skandinavske države, na severovzhodu Nemčije tri obrobne države Litva, Latvija in Estonija s Finsko, na jugovzhodu Nemčije izvezne poljedelske države, Bolgarija, Romunija, Ogrska in Jugoslavija. Itd. To je zaenkrat le pregled, iz katerega se še ne morejo izvajati dalekosežne posledice. Nudi naj statistični seznam blagovnega prometa; narodno-gospodarski opazovalec naj dobi objektivni nazorni material.

Miselnost nemškega državnega gospodarskega ministrstva je sledeča:

Morda najbolj zanimivo izkustvo o novih v mednarodni trgovski politiki obstoječih tendencah gre za tem, da se posamezne evropske države v spoznavanju svojega slabotnega stališča pri trgovskih pogajanjih ozirajo po partnerjih, v kojih gospodarstvu gre za iste predpogoje kot pri njih samih. Obstoj istih želja v dru-

gih deželah privede hitro te partnerje in se morajo tako ugotoviti stremiljenja po združitvah, kojih vzrok je želja po ojačenju lastne pozicije in kojih končni cilj je prilagoditev zakonodaje posameznih držav do carinske unije. Tem modernim tendencam nasproti je nemški interes jasno začrtan. Nemčija mora vse poskusiti, da prepreči ustanovitev kartelov evropskih držav tedaj, če more ta kartelna tvorba biti naperjena proti Nemčiji, in mora gledati na to, da pri prihajajoči tvorbi regionalnih skupin ne stoji križem rok ob strani.

H. B. zaključuje: Ministrstvo hoče biti tako rekoč pripravljeno le za defenzivo. Položaj nemške industrije je tako zelo določen po evropskih interesih, da moramo željo Nemčije razumeti. A žalibog je s trgovsko politiko sčasoma tako kot z zunanjo politiko: Vsak se boji obrambnih odreb drugega in konec je splošno zvišanje carinskega obzidja, žrtvovanje liberalne misli v sistemu mednarodnih trgovskih odnošajev. In nemško časopisje tudi dvomi, da bi mogla priključitev Nemčije na jugovzhodno Evropo zadostno nadomestiti trgovsko-politično izoliranje napram drugim državnim skupinam. Kajti trgovina Nemčije z Jugovzhodno Evropo znaša v izvozu in uvozu le po 4 odstotke. Izgledi za dvig prodajnih možnosti v Jugovzhodni Evropi pa komaj opravičijo slabo razpoloženje drugih državnih skupin. K tem bi se poleg Českoslovaške, ki se nahaja v nekakšnem konkurenčnem položaju z Nemčijo glede jugovzhoda, kateri bi se moral šele izenačiti, mogle prištevati zlasti južnoameriške in severoameriške žitnoeksportne države ter nekaj angleških dominionov.

Glede Nemčije, Českoslovaške in Jugovzhodne Evrope pravi H. B.: Pri usmeritvi Nemčije zanima Českoslovaško zlasti jugovzhod Evrope. Kajti Českoslovaška se je v zadnjem času prav tako večkrat pečala z začetki tvorbe tega bloka. Usmeritev Nemčije proti bloku, pa najsi bo taka ali taka, more imeti za Českoslovaško dalekosežne posledice, kakor postavi tudi preziranje čslov. stališča napram jugovzhodnemu bloku Nemčijo pred potrebo odločitve.

O teh velevažnih vprašanjih bomo še poročali.

Za izenačitev koledarja v naši državi.

G. M. Stanojević, predsednik beogradske Trgovske zbornice, je priobčil v »Politiki« članek, v katerem se toplo zavzema za izenačitev koledarja. Svoja izvajanja podpira približno tako-le:

Ze 8. kongres gospodarskih zbornic v Beogradu septembra 1930. je sprejel resolucijo, v kateri zahteva, da se čimprej izenačijo vsi koledarji v državi, ker je to v interesu vseh gospodarskih krogov in čim boljšega prospeha gospodarske delavnosti.

Ze za časa vojne je neko srbsko trgovsko društvo v Ženevi postavilo program tudi to, da bo delalo na to, da se koledar izenači.

Mi, kot mlada država, moramo težko delati, če hočemo dohiteti druge države, ki so v napredku daleč pred nami. Toda, mesto da bi se tega zavedali, pa praznujemo več kot katerakoli druga država na svetu.

Vprašanje postaja vedno bolj aktualno. Danes je baš različen koledar velika ovira vsej naši administraciji, šolstvu, kakor tudi poslovnemu svetu. Pomisliti je treba, da v krajih s katoličani in pravoslavni praznujejo prav za prav dva Božiča, dve novi leti, dve Veliki noči itd. Koliko delovnih dni s tem odpade; je jasno in zato je razumljivo, da izgubi radi tega naše narodno premoženje vsako leto težke milijone.

Glavni vzrok, da se ni še koledar izenačil, ne leži mogoče v cerkvi ampak v ljudski praznovornosti in konservativnosti.

G. Stanojević zaključuje članek s pozivom, da je treba to vprašanje čim prej rešiti, pa — magari s kirurškim nožem.

Dobava prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 16. januarja t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg modre galice. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 15. januarja t. l. ponudbe glede dobave 40.000 kg portland-cementa; do 22. januarja t. l. pa glede dobave 1 pisalnega stroja znamke »Adler«. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 19. januarja t. l. ponudbe glede dobave 690 kg žičnikov in 50 kg žice; do 20. januarja t. l. pa glede dobave 5000 kg koruze. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 29. januarja t. l. ponudbe glede dobave 2500 kg kave. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 31. januarja t. l. se bo vršila pri Tehničnem oddelku Sreskega načelstva v Varaždinu ofertalna licitacija glede dobave vodovodnih cevi in armatur. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Dobava mezgov za grško armado. Vojno ministrstvo v Atenah razpisuje licitacijo za dobavo 179 mezgov za grško brdsko artilerijo. Pogoje za udeležbo na licitaciji dobijo interesenti pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu.

Trgovci in industrijci!
Naročajte in podprajte
»TRGOVSKI LIST«!

Položaj gospodarstva v Dravski banovini.

Predsednik Zbornice za TOI Ivo Jelačin o aktualnih problemih in stanju našega gospodarstva. - Prizadevanja Zbornice za TOI, da se težak položaj omili.

(Konec.)

Problem razširjenja socijalnega zavarovanja.

Z dostavitvijo načrta novega zakona o socijalnem zavarovanju, ki nam je bil napovedan že pred letom dni, je stopilo tudi to vprašanje v aktualen štadij. Zbornicam je za izjavo o tem izredno važnem vprašanju določen razmeroma kratek rok 40 dni, ki ga minister za socijalno politiko kljub naprosilu posebne deputacije zbornice ni podaljšal z navedbo, da želi načrt čimprej predložiti zakonodajnemu svetu in ga nato uveljaviti. Ni mi potreba posebej poudarjati, kolike važnosti je obojestransko pravilna rešitev vprašanja socijalnega zavarovanja za vse tri panoge gospodarstva, ki so v naši zbornici zastopane. Zadostuje, če povem, da je plačalo naše zbornično področje za te svrhe lani 45.484.567 dinarjev na prispevkih za bolniško zavarovanje in 11.617.489 dinarjev za nezgodno zavarovanje. Naša stremiljenja in prizadevanja so bila dosedaj osredotočena na to, da se prispevki čim racionalneje uporabijo v dobro zavarovanega delavstva, da se administrativni stroški čimbolj zmanjšajo in tako tudi bremena, ki zadenejo gospodarstvo, čim znosnejše porazdelijo po raznih panogah podjetnosti.

Načrt, ki nam je bil poslan na mišljenje, nam prinaša kot najglavnejšo novost to, da razširja socijalno zavarovanje v zmyslu svoječasne napovedi v zakonu iz leta 1922 sedaj konkretno na novo panogo zavarovanja, namreč na starostno in invalidno zavarovanje. Uvedba te nove panoge prihaja v dokaj neugodnem času, ko so vse panoge gospodarstva primorane revidirati v vidu zmanjšanja izdatkov svoje režije. Načrt nas pušča v marsičem v nejasnosti ter nam otežuje oceno podrobnosti, ker nam ni bila obenem dostavljena dokumentacija, na podlagi katere bi mogli točneje oceniti finančni efekt in utemeljenost predlagane višine prispevkov, ki bodo v to svrhu potrebni. Na današnji seji bo o tem važnem vprašanju podano posebno poročilo, ki ga priporočam Vaši najintenzivnejši paznji.

Obrtni red.

V ospredju vprašanj, ki nas zanimajo, stoji med drugim tudi še vedno vprašanje enotnega obrtnega reda za celo državo. Dosedanja zakonodaja je bila v marsičem različna. Tudi je stopinja razvoja obrti v raznih delih države zelo raznovrstna, vezana na mnoge tradicije, posebno krajevne prilike, običaje in potrebe. Vsled tega imajo i zbornice kakor tudi svobodne organizacije glede načina izjednačenja obrtne zakonodaje razna mišljenja. Vemo, da je nemogoče zadovoljiti vse zahteve, upoštevati vsa niansiranja interesentov po raznih strokah, toda eno je jasno, da mora biti nov obrtni zakon napreden in vzgōjen za gospodarsko manj razvite kraje ter zato prikrojen prej za kraje v višje razvito obrtno aktivnostjo, kakor pa da bi vseboval reakcionarne odredbe, ki bi oteževale razvoj, ki ga v naglem tempu zahteva od nas sedanja doba. Temeljito delo naše zbornice na tem polju, da pridemo čimprej in do čimboljšega obrtnega reda, Vam je znano že iz odsekov in od zadnje plenarne seje. Po tej seji se je meseca oktobra vršila v Beogradu konferenca v ministruvstvu trgovine, da se še enkrat premotrijo vsa vprašanja, glede katerih so mišljenja deljena, da se zberejo vsi argumenti, ki bi omogočili objektivno in pravično rešitev teh vprašanj. V tej komisiji je naša zbornica živahno in uspešno zastopala svoje predloge tudi tam, kjer so bile dose-daj razmere v drugih delih države

drugačne kot pri nas. Smatral sem zato za potrebno, da na današnji plenarni seji vsaj v glavnih obrisih v posebnem poročilu seznanim zbornico z delom in zaključki te važne komisije in končno obliko načrta, ki bo, kadar postane zakon, odločilno usmerjal razvoj trgovine, obrti in industrijske podjetnosti v naši državi.

Pospeševanje izvoza. — Skrb za napredek obrtništva.

V danih prilikah vedno težjih pogojev za naš izvoz in pojačane konkurenčnosti inozemstva na naših domačih tržiščih, razvija zbornica tudi posebno aktivnost na polju pospeševanja domače izvozne trgovine, kakor tudi na polju pospeševanja kvaliteta dela našega obrtništva. Zbornica podpira v tem oziru v prvi vrsti delovanje novoustanovljenega zavoda za pospeševanje zunanje trgovine pri ministruvstvu trgovine in industrije v Beogradu, posreduje pa obenem za potrebe krajevnih interesentov, da bi bilo udeleževanje naše izvozne trgovine in industrije v eksportu čim uspešnejše. Zbornična sekcija za pospeševanje obrti je mnogostranska in obsega poleg denarnih podpor, ki jih dajemo nadaljevalnim, pa tudi strokovnim šolam, poleg podpor dijakom za specializacijo na strokovnih šolah v tu- in inozemstvu, tudi prirejanje tečajev v raznih krajih zborničnega področja, kjer imajo pomočniki, pa tudi samostojni obrtniki priliko se seznaniti z napredkom tehnike v strokovnem obdelovanju raznih sirovin in predmetov. Tudi o teh dveh panogah zborničnega dela Vam bo podana na današnji seji podrobna slika s programom dela za bodoče leto 1931.

Potreba stabilizacije davščin in proračunov.

Naglasil sem že, da nam pešajoči dohodki gospodarske pridobitnosti nalagajo dolžnost, da opozorimo merodajne činitelje, da je nastala potreba, da se tudi javne dajatve prilagodijo izpremenjenim prilikam v gospodarstvu in poslabšanim možnostim zaslužka. Danes smo prvič v stanju premotriti položaj, ki je nastal v Dravski banovini po izjednačenju davčne zakonodaje. Ugotavljamo lahko, da se glede celotnega donosa davkov položaj ni prav nič izpremenil. Donos direktnih davkov na področju ljubljanske finančne direkcije, ki je znašal v letu 1928 po starem zakonu 155'8 milijonov Din, je dosegel na podlagi priredbe po novem davčnem zakonu 154'5 milijonov Din, torej samo za 1'3 milijonov Din, ali niti 1% manj. Pač pa so v posameznih vrstah davkov nastale občutne izpremembe glede obremenitve. V smislu upravičenih zahtev gospodarskih krogov je bil (družbeni davek izdatno znižan. Brema občne pridobnine pa se je vsled ukinitve kontingenta tudi, ako se vračuna celotni donos prejšnje dohodnine — kakor kaže naslednji statistični pregled — podvojilo. Porast je izkazan pri rentnini in tudi pri davku na poslovni promet, kar pa nikakor ni v skladu z efektinim obsegom kupčijskega prometa. Zbornična prizadevanja so zato usmerjena na to, da se izdejstvujejo v zakonu potrebne remedure, da se to breme omili in v praksi pa, da se upoštevajo slabe poslovne prilike. V svrhu primerjave navajam v naslednjem konkretnem številke donosa posameznih vrst direktnih davkov v naši banovini v zadnjih dveh letih:

Glede izgradbe jugoslovanskega telefonskega omrežja se vršijo že dalj časa pogajanja s skupino nemških tvrdk. Gre za 50 milijonov mark. Za skupino

Dones davkov po starem in novem davčnem zakonu.

Vrsta davka	Leto 1928 Din	Leto 1929 Din
zemljiški davek	37.154.192	38.832.519
hišno-razredni davek	1.280.757	16.507.237
hišno-najemni davek	16.520.828	
občna pridobnina	4.616.711	36.317.385
občna pridobnina korošnjarjev	15.753	
posebna pridobnina	18.051.055	13.863.868
posebna pridobnina, renini pribitek	4.564.918	
rentni davek	270.975	1.768.699
dohodnina	13.077.363	
davek na poslovni promet	35.661.861	47.246.674
invažijski davek	16.491.248	
voj. komer. doklada	8.150.186	

155.855.847 154.536.382

Prednji pregled jasno kaže, da je po davčni reformi obremenitev zemljišča in hišne posesti ostala na enaki višini, dočim se je davčno breme za pridobitne kroge in pri tem najjačje za posamične tvrdke povečalo. Zato bo morala finančna uprava v dekonjunkturalni dobi, v kateri se nahajamo, upoštevati poslabšanje poslovnih prilik, nazadovanje obsega prometa, kakor tudi zmanjšanje zaslužkov in rente, ki se je letos v izdatnem obsegu prikazalo.

Porast samoupravnih doklad. Ne skladnost s splošnim položajem gospodarstva.

Tembolj pa je potrebno, da se ustalijo prilike pri naših samoupravnih financah, ki zahtevajo od gospodarstva vedno večjih dohodkov in ki po večini še niso konsolidirale svojih proračunov. Primerjalna slika preteklih dveh let nam glede samoupravnih financ kaže skoro 30% porast na predpisanih dokladah in sicer:

Samoupravne edinice	v letu 1928 Din	v letu 1929 Din
občine	23.896.992	25.700.399
okrajni zastopi	2.817.481	10.210.218
okrajne blagajne	1.627.306	2.731.871
zdravstveni okrajji	667.051	852.794
okrajne ceste	6.512.860	6.919.057

Skupno 35.461.690 45.905.339

Porast predpisanih doklad znaša celotno 30%. Temu tempu, ki se po naših utisih v letu 1930 ni nič manjšal, naše gospodarstvo v sedanjih razmerah ne more slediti in stabilizacija teh budžetov je postala prepotrebna stvar, ako hočemo ohraniti v gospodarstvu pravilno ravnovesje in mu varovati one minimalne rezerve, ki so potrebne za obnovo in izpopolnitev gospodarskih naprav. Da se me ne bo napačno razumevalo, ali hotelo moja izvajanja drugače tolmačiti, poudarjam, da v polni meri cenimo napore samouprav, da v čim krajšem roku popravijo zamujeno, da izgradijo kulturne in socialne ustanove, da posvetijo potrebno pažnjo modernizaciji komunikacij, vendar se mora vse to kretati v realnem okviru gospodarske konjunktore.

Naloge zbornice v novem letu 1931.

Trgovstvo in združništvo.

V novem letu 1931 čakajo zbornico velike in nelahke naloge. Pripravljajo se reforme železniških tarif, pri kateri se deloma zopet računa s povi-

šanjem vozarine za posamezne vrste blaga. Naša naloga bo, da s strokovnim nasvetom pripomoremo k temu, da se na eni strani zadovoljijo potrebe železniške uprave, a da se na drugi strani bremena, ki so v to svrhu potrebna, čim pravičneje porazdelijo na vse vrste blaga. Med gospodarskimi zakoni zadaje trgovini največ skrbi nov zadrudni zakon. Naše slovensko gospodarstvo je vzraslo in se razvilo do današnjega stanja rāmo ob rami z napredkom združništva in ni mi zato treba podčrtati, da mi slovenski pridobitniki znamo ceniti potrebe, naloge, pomen in zasluge združništva za gospodarski napredek baš v naših malih razmerah. Toda treba je ostati pri onem, kar nam je pokazala predvojnja izkušnja, da je dobro in zmagljivo. Enostranosti bi tudi tukaj ne bile na mestu, posebno ne, ako bi šle na škodo zasebne trgovine, ki mora nositi glavni del davčnih bremen.

Pot do socialne reforme je dolga in težka. Program zborničnega delovanja v tej smeri sem naznačil.

Ohranimo optimizem!

Pri vsem tem našem delu nas budi in navdaja z optimizmom ena svetla točka, namreč, da je našlo naše stvarno delo vedno globoko razumevanje in polno uvaževanje pri kraljevski vladi, katere napore za splošni napredek države, posebno pa za gospodarski razvoj visoko cenimo in jim želimo s svojim vestnim sodelovanjem pripomoči do polnega dokončnega uspeha.

Zato Vas pozivljamo, da soglasite mojemu predlogu, da odpošljemo z današnje seje naslednje pozdravne brzojavke:

Tržna poročila

TRŽNE CENE V MARIBORU

dne 1. januarja 1931.

Govedina: 1 kg govejega mesa I. Din 18—20, II. 14—16, III. 10—21, jezika svežega 20, vampov 5—8, ledvic 16 do 18, možganov 20, parkljev 4—5, vimena 8—10, loja 2—5—10.

Teletina: 1 kg teletine Din 22 do 35, II. 16—30, jetr 20—25, pljuč 16.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa 16 do 28 Din, sala 17—19, črevne masti 10 do 12, pljuč 8—12, jetr 8—12, ledvic 20 do 24, glave 8—10, nog 8—10, slanina sveže 15—17, papricirane 20—24, prekajene 20—24, masti 18—20, prekajenega mesa 18—34, gnjati 26—34, prekajenih nog 6—8, prekajenega jezika 28—34, prekajene glave 10.

Drobnica: 1 kg ovčjega mesa Din 10—14.

Klobase: 1 kg krakovskih klobas 32—40, debrecinskih 28, brunšviških 17 do 20, pariških 25—28, posebnih 25—28, safalad 25—28, hrenovk 28—30, kranjskih 34—36, 1 kom. prekajenih 4—5,

1 kg mesenega sira 28, tlačenk 20—24, salame 80—100.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. Din 10, II. 5.

Kože: 1 kom. konjske kože Din 150 do 160, 1 kg goveje kože 10—11, telečje 18, svinjske 8, gornjega usnja 65—90, podplato 60—95.

Perutnina: 1 piščanec manjši Din 15, večji 35, kokoš 30—45, raca 30—40, gos 60—80, puran 50—90, zajec domač, majhen 10, večji 40.

Divjačina: 1 zajec Din 30—45.

Kibe: 1 kg krapov Din 22, ščuk 25, morskih rib 16—40, polenovke 12—28.

Mleko, maslo, sir, jajca: 1 l mleka Din 2—3, smetane 12—14, 1 kg surovega masla 36, čajnega 48, masla kuhanega 44, ementalskega sira 60—80, polementalskega 20—24, trapistnega 26 do 34, grojskega 30, tilsitskega 30—32, parmazana 80, kom. sirčka 3—6, 1 jajce 1—15—175.

Pijače: 1 l vina novega Din 9—14, starega 16—24, piva 9, 1 stekl. piva 5 do 5,50, 1 sodček piva (25 l) 150, 1 liter žganja 36—44, ruma 30—56, sadjevca 4 do 5, 1 pokalica 150—2.

Kruh: 1 kg belega kruha Din 4—50, črnega 4, 1 žemlja 0—50.

Sadje: 1 kg jabolk 3—50—8, posušenih sliv 10—12, 1 limona 0—75—1, oranža 1—250, 1 kg rožičev 6—8, smokve 7 do 12, dateljnov 40, mandeljnov 42—56, orehov 8, luščeni 30—32, rozin 14—24, maka 12—16.

Specerijsko blago: 1 kg kave I. Din 40—90, II. 40—56, pražene I. 50 do 96, II. 44—56, čaja 60—250, soli 2—75 do 3, popra celega 46—60, mletega 48 do 60, cimeta 54—60, paprike 40—60, testenin 7—50—10, marmelade 18—36, pekmez 10, medu 14—18, sladkorja v prahu 13—14, kristalnega 11—50—12, v kockah 13—13,50, kvasa 34—40, škroba pšeničnega 12—50, riževega 16—25, riža 4—19, kisove kisline 45—50, kisa navadnega 1—50—2, vinskega 3—8, 1 l olja olivnega 16—24, bučnega 10—12, špirita denat 7—12, 1 kg mila 13—18, sode 1—80 do 2, ječmenove kave 8—15, cikoriije 17 do 24.

Zito: 1 kg pšenice Din 1—50—250, rži 1—40—250, ječmena 1—35—250, ovs 1—65—250, koruze 1—25—2, prosa 1—25 do 250, ajde 1—25—3, fižola 1—40—4, graha 12—16, leče 14—15.

Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke Oog Din 2—90—350, 0 2—90—350, 1 2—80, 2 2—70—3—40, 4 2—60—3—30, 5 2—25 do 3—25, 6 2—25—3, 7 1—60—2, ržene moke I. 2—90—3—25, II. 2—50—2—80, prosene kaše 3—30—5, ječmena 3—50—14, otrobov 1 do 1—75, koruzne moke 1—60—2—25, koruznega zdroba 2—40—4, pšeničnega zdroba 3—25—5, ajdove moke št. 1 5—7, 2 3—50 do 6, kaše 5—7.

Krma: 1 q sladkega in kislega sena Din 75—90, otave 85—90, ovsene, pšenične in ržene slame 50—55.

Kurivo: 1 kub. m trdih drv Din 130—145, mehkih 90—110, premoga trb. 41—45, velenj. 24—28, 1 kg oglja 2, koks 0—75—1, 1 l petroleja 7, bencina 7—14, 1 kg karbida 7, sveč 16—32.

Tržne cene v Celju dne 1. januarja.

Govedina: V mesnicah I. vrste Din 18 do 20, II. vrste 16—18, na trgu I. vrste 18—20, II. vrste 16—18, III. vrste kravje meso 14—16, 1 kg vampov 9, pljuč 9, jeter 16—18, ledvic 16—18, loja 8—10. **Teletina:** 1 kg telečjega mesa I. Din 20, II. 18, jeter 20, pljuč 18. — **Svinjina:** 1 kg prašičjega mesa I. Din 24, II. 18, III. 12, pljuč 14, jeer 18, glave 13, slanina I. 18, II. 16, suhe slanina 22—24, masti 20, šunke 24, prekajenega mesa I. 23, II. 23, prekajenih parkljev 7, prekajene glave 12—50, jezika 28. **Konjsko meso:** 1 kg konjskega mesa I. Din 7, II. 6. — **Klobase:** 1 kg krakovskih Din 30, debrecinskih 30, hrenovk 30, safalad 28, posebnih 28, tlačenk 20, polsuhih kranjskih 30, braunšviških 15, salami 70—90.

Perutnina: 1 piščanec majhen Din 15, večji 20, kokoš 30—35, petelin 30—35, raca 40, gos 70, puran 130, domači zajec, manjši 15, večji 20. — **Divjačine:** 1 divji zajec Din 45, 1 kg srne 20. **Ribe:** 1 kg krapa Din 20. **Mleko, maslo, jajca, sir:** 1 liter mleka Din 2—50—3, 1 liter kisle smetane 16, 1 kg surovega masla 36—40, čajnega masla 48, masla 32, bohinskega sira 25, trapistovskega sira 24, ementalskega sira domači 28, sirčka 14, eno jajce 1—50. **Pijača:** 1 liter starega vina Din 18—20, novega 12—16, piva 10, žganja 30. **Kruh:** 1 kg belega kruha Din 4—20, 1 štruca v teži 48 dkg 2, v teži 96 dkg 4, črnega kruha 3—60, v teži 55 dkg 2, v teži 110 dkg 4, žemlja mala —50, velika 1, 1 kg polbelega kruha 4, 1 štruca v teži 50 dkg 2, v teži 100 dkg 4. **Sadje:** 1 kg jabolk I. Din 8, II. 6, orehov 8, luščeni orehov 30, suhih češpelj 10, suhih hrušk 8. **Specerijsko blago:** 1 kg kave Portoriko Din 76, Santos 52, Rio 44, 1 kg pražene kave I. 92, II. 78, III. 68, čaja 58—140, kristal sladkorja belega 12—50, sladkorja v kockah 14—50, medu 16—20, kavne primesi 20, riža I. 12, II. 10, III. 5, 1 liter namiznega olja 18, olivnega olja 16 do 18, finega olivnega olja 30, bučnega olja 12, 1 liter vinskega kisa 3—50, navadnega kisa 2, petroleja 7—50, špirita denat. 11, 1 kg soli 2—50, celega popra 68, mletega popra 70, paprike 40, sladke paprike 48, testenin I. 12, II. 8, mila 15, karbida 7, sveč 17, kvasa 32, marmelade iz sliv 20—30. **Mlevski izdelki:** 1 kg moke št. 00 Din 3—20, 0 3—20, 2 2—90, 4 2—60, 5 2—30, 6 2, 7 1—45, ržene enotne moke 2—60, pšeničnega zdroba 3—70, koruznega zdroba 2—50, pšeničnih otrobov 1—20, koruzne moke 1—70, ajdove moke 4, kaše 3—40, ješprenja 3—40, ovsenega riža 7.

Zito: q pšenice Din 180, rži 140, ječmena 150, ovs 180, prosa 250, koruze 140, ajde 250, fižola 400, graha 1350, leče 1200. **Kurivo:** q premoga, črni trboveljski Din 47, zabukovski 49, rjavi 25, m³ trdih drv 130, 130, 100 kg trdih drv 34, m³ mehkih drv 110, 100 kg mehkih drv 28. **Krma:** q sladkega sena Din 90, polsladkega sena 80, kislega sena 70, slame 55, prešana slame več 8. **Zelenjava in gobe:** 1 kom. endivije Din —50 do 1—50, 1 kroznik motovilca 2, 1 kg radiča 16, poznega zelja 4, kislega zelja 4—, ohrovt 3, karfijola 8, 1 koleraba —50, 1 kroznik špinaca 2.

VINO CET
tovarna
vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana
nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega vina.
Tehnično in higijenično
na moderneje ureje-
na kisarna v Ju-
goslaviji.
Pisarna:
Ljubljana, Osnajnska cesta 1a, II. nadstr.
Zahtevajte ponudbo!

KUVERTA "B1"
"B2"
LJUBLJANA
Krajska-2-Votarski pot
TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Veletrgovina
A. Sarabon
Ljubljana
priporoča
Specerijsko blago

raznoverstno iganje,
moko in detalne pri-
delke - Raznoverstno
rudniško vodo

lastna pražarna za
kavo in mlin za diša-
ve s elektr. obratom
Ceniki na razpolago!

Račune, memorandume, cenike,
naročilnice v blokkih s poljubnim
kvevilom listov, kuverte, etikete in
vse druge komercialne tiskovine
dobavljajo hitro po zmernih cenah

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, Gregoričeva ulica 23
TELEFON 2552 — Za večja naročila zahtevajte proračune!